

● СУПЕР!

Ярослава Магучіх – найкраща стрибунка планети!

Фото із сайту nta.ua.

Яка наступна мета спортсменки – на с. 3

● БОЛИТЬ!

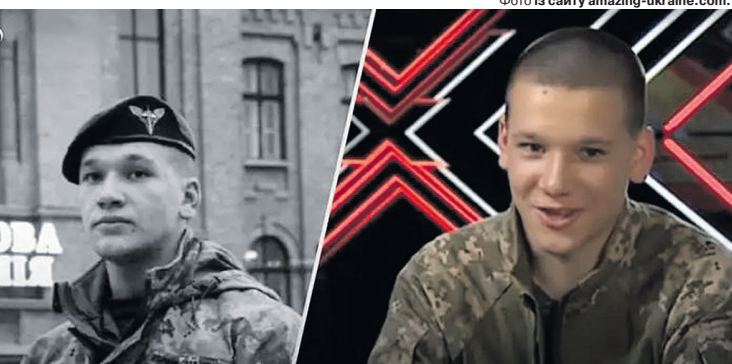

Фото із сайту amazing-ukraine.com.

Стати відомим автором пісень та репером Савелію перешкодила російська агресія.

Уперше на передовій побував у 13 років: у боях за Україну загинув учасник «Х-Фактора»

Савелій Федан з Енергодара брав участь у дев'ятому сезоні популярного шоу на СТБ

Василь КІТ

Хлопець із перших днів повномасштабної війни захищав Україну від окупантів зі зброєю в руках. Він назавжди залишиться 21-річним. Савелій уперше побував на фронті у 13 літ, коли потай від рідних поїхав співати на концертах для військових з іншими волонтерами. Вже тоді він вирішив, що пов'яже своє життя із військовою справою, а тому вступив до ліцею «Захисник», а потім до Одеської військової академії.

Проте музика ніколи не відпускала хлопця. У 16 років він пішов на «Х-Фактор», де презентував суддям авторську пісню під назвою «Україна». Це був реп-освідчення рідній країні у любові. Савелій написав його після поїздки на Донбас. Тоді 16-літньому вокалісту всі судді сказали «Так».

Однак стати відомим автором пісень та репером Савелію не судилося. 24 лютого 2022-го він вирушив на фронт і героїчно загинув у серпні цього року.

● ПРОРИВ У МЕДИЦИНІ

Мовчала майже два десятиліття: уперше в світі паралізована жінка знову змогла «розмовляти»

Фото із сайту prost.com

Як це стало можливим – на с. 9

7-річного сина втопила на очах у 6-літнього...

Про це – на с. 6-7

Все буде Україна!

ГАЗЕТА на вихідні

30 серпня 2023 року №35 (298) Ціна 7 грн

● ТРАГЕДІЯ

Фотоколаж із сайту dp.informator.ua.

Рятувальники кажуть, що не бачили нічого страшнішого за цю аварію.

Після зіткнення з лісовозом від ВАЗа лишився шматок металу, всередині якого – 12 розплющених тіл

22 серпня близько 19:30 поблизу села Бродецьке Хмельницького району Вінницької області зіткнулись вантажівка DAF, яка везла деревину, та ВАЗ «двійка». В останній загинули всі 12 осіб...

Це двоє братів зі своїми дружинами та дітьми, їхня рідна сестра, теща та кум. Очевидці стверджують, що, можливо, у цій автотроці хтось міг би вижити після удару, але, на жаль, легковик протягнуло ще понад 40 метрів і він разом із фурую опинився в кюветі...

Подробиці моторошної автокатастрофи – на с. 6

● ГІРКО!

Сапер, який втратив зір, одружився

У Києві відгуляли весілля захисника України Владислава Єщенка (на позивний Самурай) із коханою Валерією

Фото Костянтина ЛІБЕРОВА.

Щемливу історію читайте на с. 12

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Буданов заявив, що дружина живе з ним у робочому кабінеті

При цьому керівник Головного управління розвідки уточнив, що його кохана не працює в ГУР

Антон **КАРАСЬ**

На питання журналістки «Радіо «Свобода», чи є у головного розвідника країни час на прості моменти людського щастя, Кирило Буданов відповів: «Моє щастя завжди зі мною, тому що моя дружина живе зі мною в кабінеті. 24 на 7. Раніше я йшов на роботу і повертався, а зараз...». Буданов також пригадав, що на початку повномасштабного вторгнення на день народження подарував дружині паперову квітку, зроблену зі стікерів власними руками, адже справжніх квітів тоді не було де купити. Отакі «моменти щастя» на війні...

Трамп – перший президент США, якому зробили тюремне фото

Цей знімок політик виклав в інтернет

Василина **СМЕТАНА**

Скандальному Дональду Трампу зробили фото у в'язниці 24 серпня, коли він прибув туди, щоб пройти «формальну процедуру» арешту як обвинувачений у справі про втручання у президентські вибори (його там обшукали, взяли відбитки пальців, сфотографували і випустили під заставу у 200 тисяч доларів). У попередні три рази Трампа під час арешту не фотографували. Політик таким чином став першим президентом за всю історію США, у кого є тюремне фото. Трамп опублікував цей знімок у Twitter і підписав його такими словами: «Втручання у вибори! Ніколи не здаюся». На фото ексочільник Білого дому спробував виглядати грізно.

● ПРЯМА МОВА

Петро ПОРОШЕНКО, п'ятий Президент, про те, що вважатиме українською Перемогою:

Отже, звільнення української території – це є необхідне, як кажуть у математиці, але не достатнє. Що треба для того, щоб цього було достатньо? Нам потрібна перемога в мізках, у головах. І нам необхідне членство в НАТО, щоб НАТО зупинило будь-які прагнення і мрії божевільного диктатора знову напасти на Україну. А що таке членство в НАТО? Як сказав Ландсбергіс (перший голова Парламенту незалежної Литви. – Ред.), членство в НАТО для Литви – це життя. Це 100% правильно і для України. Але, додав Ландсбергіс, членство в ЄС – це гарне життя. І після того, як ми виграємо життя, нам треба виграти гарне життя.

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Таке справді можна побачити лише у фільмах: гангстер «мочить» свого конкурента, а потім на публіку його «оплакує»

Василь **КІТ**

Але це не кіно, а реальне життя росії. Життя, де бандитські і терористичні методи стали частиною державної політики. Та й це фактично уже не держава. Це мафія, яка чинить позасудові розправи і стосовно населення, і між собою.

Вражає, що при цьому вони продовжують називати себе «великими», а задурманене і залякане населення вірить, що так і правильно...

Саме такі думки приходять після авіакатастрофи, яка сталася 23 серпня у Тверській області рф. Там розбився літак бізнес-класу, на борту якого було 10 людей, включаючи відомого терориста, власника так званої пвк «вагнер» евгена пригожина. «Слідчі» органи росії підтвердили, що всі пасажери та члени екіпажу загинули. Одна з версій причин падіння літака – вибух на його борту.

Втім, після короткого і невдалого заколоту «вагнерівців» у червні цього року багато хто сперечався лише про те, як і коли путін ліквідує свого колишнього

Вбивство пригожина – це розправа в стилі бандитів

Фотоколаж із сайту glavcom.ua.

Кривавий пуйло не пробачив навіть «маленької зради» пригожину, який, на жаль, поклав багато наших хлопців під Бахмутом.

спільника за те, що той так його налякав, посягнувши на одноосібну владу царя. Звісно, таке у середовищі кремлівського кримінального кода не прийнято пробачати.

Зате цілком прийнятно, що і зробив путін, вийти на публіку і лицемірно похвалити вбитого як «талановиту людину та бізнесмена», який зробив «істотний внесок у нашу спільну справу боротьби з неонацистським режимом в Україні»...

Що? Після того всім стало ясно, що путін не тримає слова? Та це давно вже у світі не новина ні для кого, хто реалістично дивиться на московію. А в самій росії «пересічні» ще й похвалять свого фюрера – «маладець, паказал, кто в доме хазяїн».

А ВТІМ...

А якщо насправді нас дурять із цим убивством?

У цьому випадку можемо послатись на публіциста Ва-

лерія Пекаря, який бачить три такі варіанти: 1. пригожин мертвавий не за наказом путіна, а когось іншого. 2. пригожин живий, це інсценування було за наказом путіна. 3. пригожин живий, це інсценування було не за наказом путіна.

“

У самій росії «пересічні» ще й похвалять свого фюрера – «маладець, паказал, кто в доме хазяїн».

На думку Пекаря, перший варіант дуже поганий для росії, бо означає, що вертикаль влади зруйновано. Другий варіант найкращий для путіна, адже, по суті, це реалізація домовленості, коли ватажок «вагнерівців» виходить із гри, а цар зміцнює систему, давши еліті зрозуміти, що його слово таки сильне. А третій варіант означає, що пригожин надув путіна, що не дуже добре для фюрера.

Для України ж, звісно, добрі усі варіанти, коли павуки в банці гризуться і відбуваються заворушення, бо це може деморалізувати їхню армію та допомогти нам на фронті. Тож, сподіваємось, продовження буде.

● НУ І НУ!

У Швейцарії злодії-альпіністи викрали скриньку з пожертвами на висоті понад 2350 метрів

У коробку збирали донати на підтримку клубу, який утримує складний альпіністський маршрут і забезпечує страхівку на небезпечних ділянках

Василь **КІТ**

Скринька була на висоті понад 2350 метрів дорогою на вершину Даубенхорн. В середині могло бути кілька сотень доларів.

Цей альпіністський маршрут є найдовшим у Швейцарії і має рівень складності K5, тобто «надзвичайно

складний». Дістатися до галявини, де була вбудована у стіну скринька, можна лише після кількогоднього підйому зі спеціалізованим спорядженням і технікою, для звичайних туристів це неможливо.

У Facebook клуб написав: «Ми не бажаємо злодіям нічого поганого, але сподіваємось, що їх мучитиме совість щоразу, як вони виходитимуть у гори». У поліцію про крадіжку не повідомляли, бо знайти винуватців надії немає. Після публікації інформації в інтернеті клубу почали жертвувати кошти. Скриньку також сподіваються відновити.

● О ЧАСИ! О ЗВИЧАЙ!

Школярка «грала у дорослі ігри» і ділилася цими фото з однолітками

Восьмикласниця з Ковеля, що на Волині, постанала перед судом за виготовлення та поширення дитячої порно

Олена **ВОЛИНЕЦЬ**

Про це йдеться в ухвалі Ковельського міськрайонного суду від 17 серпня, пише Ковель media. Слідство

● РЕЗОНАНС

Була передсмертна записка: знайшли мертвим полковника СБУ у власному кабінеті

Ймовірно причиною самогубства могли бути «нестатутні взаємини». Чоловік вистрелив собі у голову

Антон **КАРАСЬ**

Загиблий – полковник Дмитро Бакаєв, заступник начальника Управління спеціального зв'язку СБУ. У його кабінеті правоохоронці виявили пістолет Макарова і передсмертну записку у

вигляді рапорта на ім'я голови СБУ Василя Малюка, де офіцер звинувачує свого начальника у приниженні честі і гідності. Також пише, що інший керівник перетворив підрозділ у «концтабір», «у якому неможливо працювати ні морально, ні фізично».

Розслідуванням займається Нацполіція. В СБУ запевнили, що надають максимальне співробітництво для повного, об'єктивного та неупередженого розслідування».

оголене тіло та статеві органи, і через мережу Telegram розповсюдила для інших неповнолітніх.

19 квітня 2023 року поліція відкрила за цими фактами провадження. Нещодавно у закритому судовому засіданні розглядалося клопотання Ковельської окружної прокуратури про застосування примусових заходів виховного характеру щодо дівчини, яка виховується і утримується матір'ю. У суді була присутня сама дівчина, її мати як законний представник, а також адвокат. За словами прокурора, вчи-

нене неповнолітньою діяння підпадає під ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 301-1 КК України, тобто виготовлення, розповсюдження дитячої порнографії, однак повідомлення про підозру їй не оголошувалось у зв'язку з тим, що вона не досягла віку кримінальної відповідальності. Суддя Сергій Панасюк клопотання прокурора задовольнив та застосував до малолітньої примусові заходи виховного характеру у вигляді застереження та передачі під нагляд матері строком на 2 роки.

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

В авіатроці на Житомирщині загинуло троє відомих пілотів

Це сталося внаслідок зіткнення двох українських літаків увечері 25 серпня

Василь КІТ

Бригада тактичної авіації Василькова повідомила, що загинули Андрій Пільщиків (позивний «Джус»), В'ячеслав Мінка та Сергій Проказін.

Кожен із них був задіяний до виконання повітряних операцій із захисту України під час війни.

Ось як у бригаді розповіли про цих воїнів:

«Майор В'ячеслав Мінка (мешкав на Київщині) повернувся в авіацію у 2015 році, коли російський агресор напав на Україну. З початком повномасштабного вторгнення мав понад 200 годин нальоту. Був досвідченим пілотом бригади, технічно підготовленим. Знався на різних типах літаків, значну частину служби присвятив інструкторській справі.

Майор Сергій Проказін (проживав на Полтавщині) 24 роки життя присвятив авіації:

Україна не забуде тих, хто боронив її небо (на фото зліва направо): майор В'ячеслав Мінка, майор Сергій Проказін і капітан Андрій Пільщиків (позивний Juice).

від льотчика – до заступника командира бригади. З 2022-го мав понад 100 годин бойових польотів. Побратими згадують його теплу усмішку, щирість, вміння прийти на допомогу у непростих ситуаціях.

Капітан Андрій Пільщиків (родом із Харкова), позивний Juice 8 років життя присвятив авіації. З початком великої війни мав понад 500 годин нальоту. Зокрема, під час виконання бойових завдань у складних умовах. Отримав кілька дер-

жавних та відомих нагород. Був мужнім, принциповим, безкомпромісним, завжди до кінця відстоював власну думку, активно виступав у західних медіа, зокрема в питанні надання Україні сучасних літаків F-16».

Спогадами про Андрія Пільщикова зворушливо поділився речник Повітряних сил Юрій Ігнат: «Рік тому у США Андрій зустрівся з американськими урядовцями, розповідав про нагальні потреби Повітряних сил, постійно підтримував зв'язок із

каліфорнійськими пілотами, був головним рушієм адвокаційної групи із просування багатьох рішень по F-16. За час війни він дав десятки інтерв'ю західним медіа, бо добре знав англійську, а головне – предмет розмови, те, про що можна і треба

«Очевидці аварії розповіли, що в одному з літаків було двоє пілотів, а в іншому – один. За їхніми словами, один з авіаторів після падіння був іще живий, але невдовзі помер.

говорити для України! Ви навіть уявити не можете, як він хотів літати на F-16... Андрій Пільщиків не просто пілот, це був молодий офіцер із мегаталантами і мегаталантом. Він був чудовим комунікатором, рушієм реформ в авіації Повітряних сил, учасником багатьох проектів. Я часто підтримував його шалені ідеї, які давали неймовірний результат!».

Авіакатастрофу розслідує ДБР.

Вічна пам'ять загиблим!

● ОТ СВОЛОТИ!

Скільки на Волині зловили зрадників, які зливали дані про ЗСУ

Деякі українці – або спеціально, або з нерозуміння – досі публікують у мережі інформацію про пересування наших військових та озброєння, а є й такі, які передають інформацію прямо російським спецслужбам

Марія МРІЯ

З даними Офісу Генпрокурора, з початку повномасштабного вторгнення росії в лютому 2022 року до серпня 2023 року за такі злочини було повідомлено про підозру 237 особам (за ст. 114-2 КК України). Підозрюваним за злив інформації загрожує від трьох до восьми років позбавлення волі.

З 237 зазначених випадків найбільше було зафіксовано

в Донецькій області – 81, Миколаївській – 35, та Харківській – 26. У Волинській області – 3, у Рівненській та Львівській – по 4.

Найбільше покарання передбачено тим, хто передавав інформацію за попередньою змовою групою осіб або з корисливих мотивів (тобто отримуючи за це, наприклад, гроші), а також тим, хто не «просто» публікував її у мережі, а безпосередньо надавав спецслужбам держави-агресора росії. Такі злочини караються позбавленням волі на строк від 8 до 12 років. Такий же строк світить і якщо через інформацію про пересування техніки (озброєння), особового складу наших військових настали тяжкі наслідки. Наприклад, якщо після цього ворог завдав ракетного удару.

● СУПЕР!

Ярослава Магучіх – найкраща стрибунка планети!

Вона перемогла на Чемпіонаті світу з легкої атлетики в Будапешті, показавши результат 201 см

Петро ПАС

21-річна уродженка Дніпра намагалася взяти планку з рекордною для України висотою – 207 см, але вона їй не підкорилася, хоча саме Магучіх і належить попереднє досягнення – брала 206 см.

Ця перемога стала першою перемогою України на чемпіонатах світу за останні 10 років. До цього Магучіх на ЧС-2019 і ЧС-2022 була другою. Окрім «золота», українка також здобула ліцензію на Олімпійські ігри в Парижі.

Відзначимо і срібну медаль у потрійному стрибку хмельничанки Марини Бех-Романчук, яку лише в останньому, 6-му стрибку, змогла випередити світова рекордсменка із Венесуели Юлімар Рохас (ре-

«Тепер моя мета – побити світовий рекорд – 210 см!»

зультат українки – 15.00, південноамериканки – 15.08 м). Завдяки цим двом медалям збірна України фінішувала на 14-му загальнокомандному місці.

ЛІДЕРИ МЕДАЛЬНОГО ЗАЛІКУ ЧС-2023 З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ В БУДАПЕШТІ:					
М	Команда	З	С	В	Всього
1	США	12	8	9	29
2	Канада	4	2	0	6
3	Іспанія	4	1	0	5
4	Ямайка	3	5	4	12
5	Кенія	3	3	4	10
6	Ефіопія	2	4	3	9...
...14	Україна	1	1	0	2...

Всього в 49 видах медалі здобули представники 46 збірних.

Підписуйтесь на наш Telegram-канал Volyn nova

● Я ТАК ДУМАЮ!

Міністру Резнікову: «Укладайте не парі, а договори за ринковими цінами»

Пане міністре, ви мали піти ще після розслідування про закупівлю оборонним відомством яєць по 17 гривень, але ви втягнули суспільство в шоу з кілограмами, штуками та іншими маніпуляціями, місця яким не має бути в міністерстві оборони під час повномасштабної війни

Михайло ТКАЧ, журналіст-розслідувач інтернет-видання «Українська правда»

Ви мали піти на засідання парламентського комітету з питань боротьби з корупцією після публікації Юрія Ніколова про закупівлю курток для ЗСУ, але проігнорували можливість прозвітувати.

Моє розслідування «Слуга курток для ЗСУ. Хто заробляє на війні в Україні?», пане міністре, стосується того факту, що племінник народного депутата від «Слуги народу» був співвласником компанії, яка і постачала скандальні куртки, і заробляла на цьому.

Якщо ви готові спростувати цей факт, я, як і українське суспільство, вас уважно слухаю. Але протягом дня з моменту виходу розслідування ми так і не побачили будь-яких пояснень із цього приводу.

Мені невідомо, чому замість пояснень щодо участі племінника депутата оборонного комітету у закупівлях міністерства оборони ви були змушені опускатися до неміністерського рівня тиску на ЗМІ.

Я розумію, чому ви і такі, як ви, хочете, щоб я пішов. Але не розумію, чому саме на три роки? Саме стільки часу ще потрібно для того, щоб розпилити бюджет цієї країни по кишенях нетурецьких курток?

Я піду лише тоді, коли останній внутрішній кат українського суспільства, який думає, що може безкарно використовувати владу суспільства у своїх приватних інтересах, заб'ється в кут. А наразі ідеї тих, хто перебуває на шляху до цього кута, мене не турбують. Бо це моя робота.

А ваша робота, чого ви ніяк не хочете зрозуміти:

- забезпечувати прозорі закупівлі тих речей, які не становлять державної таємниці, унеможливаючи корупційний заробіток на війні;
- співпрацювати з правоохоронними органами у розслідуваннях щодо розкрадань у вашому міністерстві;
- повністю сприяти всім, хто працює над першим або другим пунктами.

А парі міністр оборони країни у стані війни може собі дозволити лише неопублічно і лише тоді, коли йому вистачить розуму перемогти ворога також завдяки стратегічному плануванню, зокрема закупівель зимової форми, засобів захисту і, що дуже важливо, дронів. Так, пане міністре, тих «весільних» дронів, зокрема.

Через три роки вас, пане Резніков, в країні може й не бути. А я буду продовжувати робити свою роботу.

Укладайте не парі, пане міністре. Укладайте договори про закупівлі за ринковими цінами і не з родичами «слуг народу».

● **ГЕРОЮ СЛАВА!**

Фото із сайту prm.ua.

Сергій Ільницький (ліворуч) вдруге пішов добровольцем на фронт за прикладом свого сина-госпітальєра.

У бою загинув полковник Ільницький – перший заступник Яроша

«Друже Сокіл... як же так... у нас було стільки планів...»

Микола ЦВИД

У бою поліг 53-річний депутат Київської міської ради від «Європейської Солідарності» Сергій Ільницький (Сокіл). «Велика втрата для всіх нас. Загинув друг, депутат Київської міської ради від «ЄС» Сергій Ільницький. Воював за наш український Донбас ще з 2014 року. Там і загинув, на Донбасі, під Курдюмівкою, – повідомив Петро Порошенко. – Друже Сокіл... як же так... у нас було стільки планів... І щодо реабілітації поранених, і щодо безпілотників. Сергій гідно представляв столицю там, де сьогодні б'ється серце України... і обливається кров'ю», – додав п'ятий Президент.

Перший заступник командувача Української добровольчої армії Дмитра Яроша, командир загону «Південь» УДА у складі 28-ї ОМБр, полковник Сергій Ільницький (позивний Сокіл) брав участь у бойових діях з 2014 року. Після поранення змагався в «Іграх нескорених», був капітаном української команди INVICTUS Games у 2018-му році в Сідней (Австралія). Брав участь в змаганнях у категорії веслування на тренажері. Він також став прототипом персонажа Серпня у фільмі «Кіборги» про оборону Донецького аеропорту, який він сам захищав.

Став депутатом Київради від партії «Європейська Солідарність» у квітні 2023 року. Як ветеран Збройних сил України, учасник АТО, полковник у відставці, пішов добровольцем служити на фронт за прикладом свого сина-госпітальєра. Кавалер ордена «За заслуги».

Вічна слава і пам'ять Герою!

● **ПОЛІТИЧНА КУХНЯ**

Фото із сайту eurosolidarity.org.

Вражає така техніка? Під час передачі командою Петра Порошенка партії італійських бронемашин MLS Shield на передову.

Понад 3 мільярди гривень витратили на допомогу ЗСУ Фонд Порошенка та «Справа громад»

«Поки росія тероризує Україну – ми конвертуємо свою лють у допомогу Збройним силам», – констатує лідер «Європейської Солідарності»

Ольга СОКОЛОВА

З початку широкомасштабного вторгнення росії станом на 24 серпня 2023 року Фонд Порошенка разом із підприємствами, зокрема компанією «Рошен», витратив на допомогу ЗСУ понад 2691226000 грн. А разом зі зборами ГО «Справа громад» спільні витрати на Збройні сили України вже становлять більше 3192203000 грн, або понад 93154000 доларів США (з урахуванням курсу на час платежів).

Про це повідомила прес-служба Фонду Порошенка.

За ці кошти на початку агресії були куплені бронешоломи, кевларові шоломи, зброя, зокрема кулемети, снайперське обладнання та інше. Закуплені також турнікети, натівські аптечки, продукти харчування, в тому числі велика кількість зерна і продуктові набори як для військових, так і для мешканців визволених міст, пальне, засоби для будівництва фортифікаційних споруд.

А пізніше – сотні вантажівок, бронемашини і тягачі, автобуси, тепловізори, дрони, прилади нічного бачення, електрогенератори, сотні цифрових радіостанцій, старлінки, понад 50 тисяч комплектів військового зимового одягу, системи очищення води, мобільні лазні, автотайстерні.

На фронт передали більше 100 повноприводних пікапів для ЗСУ. А також 11 італійських бронемашин MLS SHIELD для

Десантно-штурмових військ. У Великій Британії для потреб української армії куплені понад 300 вантажівок Leyland DAF, а також 14 бронемашин «Spartan», два танкові тягачі Oshkosh.

Перші потужні тягачі DAF YA 444X з маніпуляторами для артилерії вже поставлені у війсьсько. Також законтрактовані великі вантажівки Foden, здатні підняти та перевезти на своїй платформі будь-який вантаж вагою до 18 тонн. Перші 5 машин вже передали бригадам ЗСУ.

Понад 350 безпілотників Autel придбані для ЗСУ. Також реалізується великий контракт на постачання понад 20 комплексів БПЛА Poseidon (65 «пташок»). 14 комплексів уже надійшли у війська.

Фонд Порошенка спільно з волонтерами розробив власний проєкт та вже виготовив 70 лазне-пральних комплексів, які передали в різні бригади, аби забезпечити комфортні умови

Багато проєктів поки що не підлягають розголошенню з огляду на безпекові питання.

для військових, які виходять на короткий відпочинок з передової. Запит на ці комплекси дуже великий, наразі заплановано виготовити 150 таких лазень.

Крім того, Фонд Порошенка спільно з волонтерами виготовив пересувні авторемонтні майстерні (ПАРМ), 22 комплекси вже доставлені в різні підрозділи ЗСУ.

Бригадам ЗСУ та Нацгвардії Порошенко передав партію безпілотників Matrice 30T. 24 квадрокоптери, оснащені потужною оптикою із 16кратним зумом, здатні підніматися на 7 кілометрів, розвивають швидкість до 80 кілометрів за годину. Окрім цього, Порошенко придбано для ЗСУ ще 148 квадрокоптерів та 6 БПЛА «Валькірія».

Поставлено кілька десятків тисяч гранатометних боєприпасів для скидання з дронів.

Водночас багато проєктів поки що не підлягають розголошенню з огляду на безпекові питання.

● **ОФІЦІЙНО**

Підрахували, скільки депутатів служать у війську

Понад 600 обранців місцевого рівня від ключових партій в Україні вступили до лав ЗСУ, щоб протистояти російській навалі

показує дослідження Руху «Чесно», значна частина депутатів місцевих рад зараз на фронті і нарівні з іншими захищають суверенітет нашої держави, – заявила лідерка «Чесно» Віта Думанська.

Найбільший відсоток депутатів-фронтників на місцевому рівні має «Радикальна партія» (22 військовослужбовці з-поміж 71 обранця, що становить 31% від загальної кількості депутатів рад, які досліджуються), на другому місці – «Свобода» (102 із 402 депутатів, – це 25,6%), а на третьому – «Європейська Солідарність»

(служать 328 обранців, або 13,7% місцевих депутатів).

Отже, найбільше депутатів на фронті, згідно з оновленими даними, представляють партію «Європей-

Найбільше депутатів на фронті, згідно з оновленими даними, представляють партію «Європейська Солідарність» – 328.

ська солідарність» – 328. За словами одного з лідерів цієї політичної сили Ірини Герасценко, усього волю України зі зброєю в руках захищає

2500 її однопартійців.

Тим часом Рух «Чесно» підкреслює, що саме у «Європейській Солідарності» – найбільша кількість загиблих – 10.

Повідомляється також, що рух не отримав відповіді на звернення від політичної

активістам змінити підхід у розрахунках і «належно використовувати кошти донорів». У «Голосі» повідомили, що не мають можливості зібрати оновлені дані і пропонують використовувати дані за 2022 рік.

КОМЕНТАР

Володимир ОМЕЛЯН, ексміністр інфраструктури, член партії «Європейська Солідарність», який зараз у лавах ЗСУ боронить Україну:

«Коли «войовнича меншість» (так раніше провадні діячі називали представників державницької

опозиції. – Ред.) раптом стає більшістю. Стає до зброї тоді, коли потрібно захистити націю. Пишаюся «Європейською Солідарністю»: понад 2500 однопартійців у лавах Збройних сил України. А та «нова-стара» монобільшість чомусь навіть не може порахувати: скільки їх і де вони? Більше того, не всі гідні досі відповіді на запитання: хто я?»

Зате як корупцією займатися – тут вони в першій шерензі! З 2019 року змінилося купа урядовців: хто з них зараз на фронті?»

● НЕЗЛАМНІ

Боєць із кулею в серці пройшов 5 кілометрів і вижив

Фото із сайту tsn.ua.

Олександр із позивним Туз – штурмовик, один із тих, хто у надзвичайно кровопролитних боях відвоював село Роботине

“Кулю в серці військового знайшли за допомогою медичного магніта. Вона увійшла через шию і застрягла у грудні.”

Сашко-Туз каже, що на фронті знайшов справжніх друзів, яких не мав у мирному житті.

Каже, що разом із побратимами евакуйовувалися півтори доби. Спочатку йшов сам, згодом сили забракло: «Я кілометрів 5 ішов, напевно у стані афекту, а тоді вже не

зміг. Мене хлопці вже несли. Повзли, бігли по блндажах, у кожному блндажі нас крили жорстко, але доповзли...

Із вогнепальним переломом передпліччя, травмами

ніг та кульовим пораненням Олександра доправили до військового госпіталю. Першими його прооперували травматологи.

Кулю в серці військового знайшли за допомогою медичного магніта. Вона увійшла через шию і застрягла у грудні.

На третю добу стан Олександра стабілізувався. Він зміг вставати з ліжка та ходити. Каже, наснаги вижити додавали його три донечки, які чекають на нього вдома.

Військовий родом із Дніпропетровщини, працював на хлібозаводі. Після загибелі рідного брата пішов добровольцем на фронт. «Він від самого початку, з 2014 року воював, у Бахмуті його вбили, ну а я вирішив іти хлопцям помагати», – розповідає боєць.

Після реабілітації Олександр планує повернутися в свою бригаду. Каже, у війську знайшов справжніх друзів, яких не мав у мирному житті. Тому відвоюватиме кожен сантиметр нашої землі разом із ними.

Кіра ОБЕС

Із кулею в серці, простреленими передпліччям і ногами, захисник вижив заради трьох своїх доньок. Олександр-Туз розповів кореспондентам ТСН, що росіяни крили наших захисників усім, що мали на озброєнні. «Вони повилазили, стали нас обстрілювати, почався артобстріл і гранатами закидували... Дрончики. Одного вбили, мене поранило, я впав, як зміг наклав турнікет», – згадує воїн.

● НЕЙМОВІРНО!

У полон здався російський... вертоліт

Це історія, яка стане легендою

Василь КІТ

Пілот перегнав бойовий гелікоптер Мі-8 на підконтрольну Україні територію, у Харків-

Фото із сайту tsn.ua.

ську область, разом із цінним вантажем – деталями до винищувачів Су-27, Су-30 СМ.

Двоє інших членів екіпажу до останнього не знали, що відбувається. «Коли вони

зрозуміли, де сіли, то спробували втекти. На жаль, були знищені, хотілося б узяти їх живими, але маємо, що маємо», – розповів про спецоперацію керівник Головного управління розвідки Кирило Буданов.

Він називає цю операцію однією з найкращих за всю історію України. «Змогли знайти правильний підхід до людини, створити умови, щоб вивести не-

помітно всю родину (з Росії в Україну. – Ред.), щоб він зміг перегнати це судно... Пілот чудово почувався, все в нього добре. У нього є два варіанти, але він схильється до того, щоб бути тут», – зазначив Буданов, однак нічого не сказав про мотиви пілота стати на бік добра.

Загалом ця спецоперація української розвідки тривала понад 6 місяців. Вражаюче!

● КРОК ДО ЗІРОК

Втерли носа московитам!

Індія здійснила успішну посадку космічного апарата на Місяць

Микола ДЕНИСЮК

23 серпня індійський корабель Chandrayaan-3 м'яко сів на південному полюсі супутника Землі. Цієї точки людство досягло вперше у своїй історії. Перед цим, 20 серпня, таку спробу зробили росіяни, але їхні намагання приземлити свій шатл «Луна-25» у цьому ж районі закінчи-

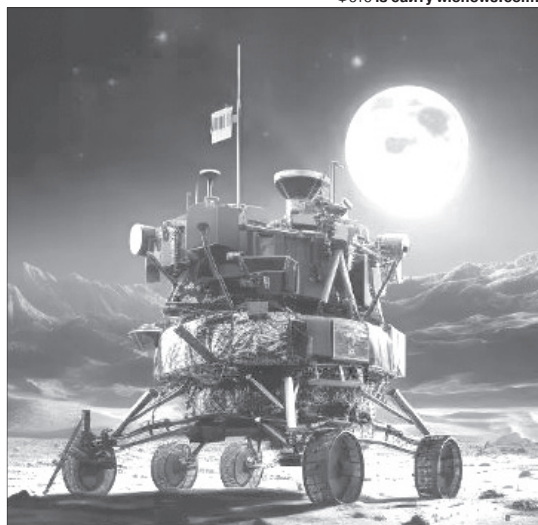

Фото із сайту wionews.com.

Відтепер Індія стала другою країною після Китаю, яка має працюючий марсохід на Місяці.

лася невдачею через несправність двигуна. Московитський апарат розбився об поверхню Місяця, ймовірно, викресливши росію зі списку країн, які ведуть перед у дослідженні Місяця. Зараз у цій справі на перші місця виходять Індія, США та Китай.

Індійський місяцехід під назвою Pragyan, або Wisdom, призначений для аналізу хімічного складу поверхні Місяця та пошуку води протягом одного місячного дня, що еквівалентно 14 дням на Землі. Наразі Індія є другою країною після Китаю, яка має працюючий марсохід на Місяці.

З а з н а ч и м о , Chandrayaan-3 вартість 73 млн доларів є вже третьою спробою Делі висадити апарат на Місяць. Перша, невдала, була у 2008 році, друга – у 2020-му. Остання мала частковий успіх: місія успішно розгорнула орбітальний апарат, але його посадковий модуль і марсохід були знищені внаслідок аварії поблизу місця, де приземлився Chandrayaan-3.

Південний полюс Місяця є цікавим для людей тим, що там може бути вода. А це має велике значення під час будівництва майбутніх баз.

● ДОБРА СПРАВА

Фото з Facebook-сторінки Львівської міської ради.

Мрія здійснилася: дівчинка з інвалідністю на гойдалці!

У Львові з'явився парк розваг для дітей з інвалідністю

В Україні є лише кілька таких інклюзивних майданчиків

Марія МРІЯ

Будівництво спонсорували засновники організації The Bridge of Life – подружжя американців Едді й Тетяна Вейн. Парк розваг та відкриттів поділений на дві зони: для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату та дітей із розладами спектра аутизму. Так, діти з фізичними обмеженнями можуть безпечно покататися на гойдалці – їх фіксують у кріслі пасками безпеки. Є також гойдалки для дітей у колісних кріслах. Також у парку є сенсорні локації для зорового контакту, щоб викликати у дітей певні асоціації, панелі зі звуками музичних інструментів, кольорові гумові іграшки, велика гірка та футбольне мініполе.

У Львівській раді запевняють: будівництво обійшлося американцям у 60 тисяч доларів. «Це не просто каруселі – всі діти з інвалідністю думають, що вони літають, коли катаються на гойдалках. Так вони відволікаються від реальності та поринають у світ, де їм радісно, тепло й безпечно», – каже Едді.

Майданчик облаштували на проспекті Червоної Калини, 86А, де діє реабілітаційний центр «Джерело». Водночас у міськраді додають, що парк призначений тільки для дітей з інвалідністю, деякі його елементи можуть бути «не зовсім безпечними» для дітей без інвалідності чи порушень розвитку.

● «ДИВАННА СОТНЯ»

Молодик із Волині переправив за кордон 16 ухлянтів

Скористався інформаційною системою «Шлях», ще й надавав своє авто

Наталка МУРАХЕВИЧ

Прокурори Ковельської окружної прокуратури скерували до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні про вчинення 35-річним жителем міста Камінь-Каширського несанкціонованої зміни інформації в автоматизованих системах та організації незаконного переправлення військовозобов'язаних чоловіків через державний кордон (ч. 3 ст. 362, ч. 2 ст. 332 КК України).

За даними слідства, у листопаді-грудні 2022 року в умовах правового режиму воєнного стану в Україні підприємець, який здійснював міжнародні перевезення, переправив у Республіку Польща 16 ухлянтів під виглядом водіїв, внівши відомості про них до інформаційної системи «Шлях» та надавши автомобіль для перетину кордону.

● ТРАГЕДІЯ

Після зіткнення з лісовозом від ВАЗа лишився шматок металу, всередині якого – 12 розплющених тіл

Закінчення. Початок на с. 1

Вікторія МИКИТЮК, fakty.ua

«Вся громада досі в шоковому стані, адже загинули всі молоді люди. Найстарша жертва – 1985 року народження, найменша – 2021-го. В одну мить не стало двох родин, – із сумом розповів «ФАКТАМ» староста селища Бродецьке Ігор Ткачук. – Сім'я жертв аварії велика, багатодітна. Водія звали Руслан Криворучко, він 2000 року народження. З дружиною Альоною виховували сина Сашу. Його рідний брат Дмитро 1991 року народження, із дружиною Юлією вони виховували чотирьох дітей –12-річну Марину, 10-річну Аліну, 8-річну Каріну. Найменшому, Максиму, – чотири. Обоє братів дуже працюватимуть та порядні. Вони були висотниками, вміли обрізати високі дерева, різали дрова. Без роботи не сиділи ніколи. Також тримали велике господарство – биків, корів, свиней, птицю. Побудувались, придбали собі автомобілі, мріяли дати дітям гарне майбутнє. На одній вулиці з ними мешкала мати молодих чоловіків із 12-річною дочкою Валентиною. Це дня єдиного синові водія виповнилось два роки. Й у себе вдома вони святкували день народження. Запросили Дмитра з дружиною та чотирма дітьми, молодшу свою рідну сестру Валю. Приїхали теща та їхній кум, які мешкали в інших населених пунктах. Після свята саме хрещеного вирішили відвезти до його села, десь за 30 кілометрів. Досі не можа збагнути, чому в машину того вечора сіли всі й поїхали назустріч своїй смерті...»

Після зіткнення ВАЗ миттю перетворився на купу металобрухту, з-під якої виднілися скривавлені руки мертвих дорослих та дітей...

«Досі не можа збагнути, чому в машину того вечора сіли всі й поїхали назустріч своїй смерті...»

Лише мати Руслана, Дмитра та Валі пішла раніше додому. З її слів, молодь ще планувала помити посуд. Оскільки у родині було ще дві машини, то з однієї взяли крісла й поставили їх у третій ряд у ВАЗ, тож так і вмістились водій та його 11 пасажирів. Виїхали після сьомої вечора. Вони здолали всього кілька кілометрів траси, як стався ДТП.

Дорога в тому місці хороша, оглядовість теж. Керувальник їхав у бік заходу, а в цей час, як помітили багато людей, саме заходило сонце й засліплювало очі... Тож, ймовірно, це зіграло фатальну роль, і водій легковика виїхав назустрічну смугу, почав петляти, вантажівка теж почала петляти дорогою. В результаті й сталося любове зіткнення з переповненою лісом вантажівкою. Остання навіть не встигла загальмувати та підійшла до легковика просто під себе. Хто пив чи не пив, має встановити експертизи, але зазначу, що ці хлопці ніколи не зловживали спиртом. Водій вантажівки у шоковому стані, за попередньою інформацією, він був тверезий. Коли мені зателефонували земляки, я не міг повірити. А вже на місці не міг зрозуміти, чи то дійсно їхня машина. Бо там

Альона Криворучко із сином Сашком, якому 21 серпня виповнилося два роки.

Як повідомила керівниця пресслужби ГУНП у Вінницькій області Заріна Маєвська, в результаті зіткнення ВАЗа із вантажним автомобілем загинули водій легковика та 11 його пасажирів, серед яких 6 дітей віком від 2 до 12 років.

«42-літній водій вантажівки затриманий та поміщений до ізолятора тимчасового тримання, – зазначила Заріна Маєвська. – За фактом дорожньо-транспортної пригоди відкрито кримінальне провадження за ч. 3 ст. 286 («Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами»). Санкція статті передбачає покарання до 10 років позбавлення волі. Слідчі призначили ряд експертиз для встановлення причин та обставин аварії, тож чекаємо висновків.»

● У ГОЛОВІ НЕ ВКЛАДАЄТЬСЯ...

7-річного сина втопила на очах у 6-літнього...

А потім і меншого, знаючи, що він не вмів плавати, кинула на глибину

Ліна ВОГОНЬ

У Рівненській області 42-літня жінка зізналася, що втопила двох синів шести та семи років у водоймі кар'єру. Це сталося 23 серпня близько 11:00 у селі Сопачів Вараського району. Мати разом зі своїми синами пішла купатися до місцевого кар'єру, де, кажуть у рівненській прокуратурі, вона «вирішила позбавити дітей життя шляхом утоплення».

Вона сиділа, тупо посміхалася. Видно, що геть поїхав дах. Ми її просили: скажи, де друга дитина... Вона не казала спочатку. Потім розповіла, що кинула його далі.

«Встановлено, що старшого сина вона із застосуванням фізичного примусу занурила у воду й утримувала його в такому положенні до моменту припинення ним супротиву. Вийшовши на берег, взяла за руку меншого сина та повела його до дерев'яного помосту, під яким була значна глибина, й штовхнула у воду, знаючи, що той не вмів плавати. При цьому стояла на тому ж помості і споглядала неминучість утоплення», – йдеться у повідомленні прокуратури.

Трагедія розігралася у цьому райському місці...

Невдовзі до водойми прибіг 37-річний батько дітей. Одного із синів він зміг дістати самотужки. Втім, реаніма-

ційні заходи не допомогли врятувати хлопчика. Іншу загиблу дитину дістали водолази.

У поліції повідомили, що жінку затримали. У скоєному горе-матір зізналася. Наразі вона перебуває в ізоляторі тимчасового тримання. Їй повідомлено про підозру в умисному вбивстві своїх дітей. Санкція статті передбачає позбавлення волі від 10 до 15 років або довічне ув'язнення. Вирішується питання про обрання жінці запобіжного заходу.

За словами старости села Сергія

● ЗАГАДКА ПРИРОДИ

Через пів століття знову шукають чудовисько Нессі

Нову експедицію організували співробітники Лох-Несського центру в приозерному шотландському містечку Драмнедрокхіт спільно з волонтерською дослідницькою групою

Лія ЛІС

Вони застосовують геодезичне обладнання, яке раніше не використовували для вивчення Лох-Несського озера. Це дрони, які створюють тепловізійні зображення води з повітря за допомогою інфрачервоних камер, та гідрофон – для виявлення акустичних сигналів під водою.

Двісті волонтерів зголосилися узяти участь у польовій роботі: вони допомагають фіксувати природні та будь-які незвичайні речі, які помітять у районі озера Лох-Несс, із оглядових точок на суші. Наразі об-

Невже мудрі шотландці не зрозуміли, що найбільше чудовисько – це людина?

надійливіх новин про результати пошуку нема.

Легенда про Лох-Несське чудовисько, яке ласкаво іменують Нессі, бере свій початок у середньовіччі. За переказами, ірландський монах Святий Колумб зустрівся з чудовиськом у річці Несс, що витікає з Лох-Несса.

Сучасного поштово історії дала публікація в місцевій газеті Inverness Courier у квітні 1933 року. В інтерв'ю менеджерка готелю Олді Маккей розповіла, що бачила в озері істоту, схожу на кита. А тодішній редактор

Бойка, який допомагав реанімувати дитину, жінка вела себе неадекватно. «Вона сиділа, тупо посміхалася. Видно, що геть поїхав дах. Ми її просили: скажи, де друга дитина... Вона не казала спочатку. Потім розповіла, що кинула його далі», – згадує Бойко.

Мати дітей до грудня 2022-го працювала вчителькою англійської мови у місцевому ліцеї. Шість років перебувала у декреті, але після виходу з нього звільнилася. «Медична книжка була завірена, була печатка «допущено до роботи», все. Без медкнижки ми б не могли її допустити до праці. Я не лікар і не знаю... Коли ми з нею спілкувалися, вона сказала, що не може працювати, що у неї немає сили з усім цим справлятися і написала заяву на звільнення за власним бажанням», – розповів директор навчального закладу Василь Савчук.

Першого вересня 6-річний Михайло та 7-річний Даниїл мали йти до першого класу цього ліцею...

● НАЧИСТОТУ

«Складно психологічно, плюс секс...»

Лідер гурту «Антигіла» Тарас Тополя розповів, як розставання та відстань вплинули на їхні стосунки з дружиною – співачкою Alyosha

Лія ЛІС

Родина артиста від початку повномасштабної війни живе у США. Як зізнався Тополя, підтримувати зв'язок на відстані неабияк складно. «Складно не через те, що у нас змінилося ставлення одне до одного. Просто складно... Її місяцями не було як притулитися до чоловіка. Вона більш тактильна, більш романтична, їй не вистачає ніжності. Складно і в психологічному плані. Плюс секс. Це ж ненормально... У нас здорова сім'я, у нас пристрасть з Оленою, ми кохаємо одне одного, ми цікаві одне одному (в пари – троє дітей. – Ред.). Коли ти на відстані, ти ж не телепортуєшся. Мені головне – довіра. Вона збереглася, – розповів музикант в інтерв'ю Славі Дьоміну.

Однак незабаром родина Тараса Тополя повернеться в Україну. Співак каже, що дітям треба іти до школи. До цього вони навчалися дистанційно, але через різницю у часі це було дуже складно робити. Тож

«Якщо Залужний скаже, то повернуся на фронт. Бажання немає, звичайно».

● РЕТРО

У Рівнему відновили найстаріший тролейбус України

Його планують використовувати як історичну atrakцію

Влад НОВИНСЬКИЙ

Саме ця машина відкривала тролейбусний рух містом у 1974 році (на фото) «Працівники служби рухомого складу КП «Рівнеелектроавтотранс» відреставрували перший «рогатий» практично до заводського стану. Наразі це найстаріший діючий пасажирський тролейбус України та один із 17 машин Škoda 9Tr, які збереглися у світі як діючі музейні експонати», – розповів «Суспільному» фахівець зі зв'язків з громадськістю КП «Рівнеелектроавтотранс», творчий ідеолог проекту реставрації тролейбуса Антон Бриних.

З його слів, унікальність цього

Alyosha і Тарас Тополя з дітьми.

30 серпня вони повертаються в Україну.

ДО РЕЧІ

Тарас Тополя – солдат ЗСУ. В сили оборони пішов добровільно «з почуття обов'язку». Разом із класиком Сергієм Вусиком та гітаристом Дмитром Жолудем він працював парамедиком та займався евакуацією поранених. Через 6 місяців служби музикантів вивели у резерв, і бойових завдань вони не виконують, зате активно працюють на культурній, волонтерській та інформаційній ниві.

Тополя додав, що в перші місяці після повернення «була ломка» і бажання повернутися. Однак артист переконаний, що це через особливий стан психіки.

На запитання, чи хоче повернутися на фронт, Тарас відповів так: «Якщо Залужний скаже, то повер-

«Наш Škoda 9Tr – це надбання не тільки Рівного, а й усього світу».

транспортного засобу також полягає у тому, що це єдиний автентично відновлений дводверний тролейбус, адже усі музейні експонати Škoda 9Tr у країнах Європи тривдверні. Для реставрації замов-

ляли автентичні запчастини з Чехії. «Нам допомагали, тому це надбання не тільки Рівного, а й усього світу», – каже Антон Бриних.

Наразі тролейбус доступний для приватних замовлень.

Ц Передплатні індекси «Цікавої газети на вихідні»:
60304, 60306 (для волинян), **60312** (для рівнян),
60307 (для читачів інших областей).

ЩО НАМ ВІЩУЮТЬ ЗОРІ?

Гороскоп на вересень 2023

Настає час змін та нових знайомств

Овен (21.03 – 20.04)

Початок цієї осені буде багатим на позитивні емоції та нові знайомства. У фінансовій сфері місяць не обіцяє спонтанних доходів чи дивовижного успіху. Але, як відомо, стабільність – також добре! Можете сміливо планувати серйозні покупки на майбутнє.

Телець (21.04 – 21.05)

Цей вересень стане періодом великих змін. Є ймовірність, що з'являться думки про зміну роботи, місця проживання чи очищення кола знайомих. Настав час позбутися всього токсичного.

Близнята (22.05 – 21.06)

Не треба засмучуватися, якщо перші дні цього золотого місяця не потішали вдалим збігом обставин. Доля відводить вас якомога далі від поганого шляху, підказуючи легшу і коротшу дорогу до мети. Виявіть терпіння до своєї другої половинки – можуть виникнути суперечки через гроші.

Рак (22.06 – 22.07)

Перший місяць осені може підштовхувати вас до нераціональних вчинків та поспішних висновків. У професійній сфері Ракам слід докласти зусиль. Самотнім серцям вересень обіцяє романтичні знайомства. Цілком можливо, що ви зустринете свою половинку.

Лев (23.07 – 21.08)

Ваші амбіції у вересні отримають серйозну і надійну підмогу. Не потрібно вступати в конфлікти в колективі і тримайтеся максимально далеко від пліток. Крім того, можете розраховувати на несподіваний, але дуже доречний дохід.

Діва (22.08 – 23.09)

Початок цієї осені дасть вам змогу здолати чимало перешкод на шляху. Головна з цих перешкод – ваша невпевненість у собі. Зірки обіцяють вам багато вдаливих подій та перспективних знайомств. Пора діяти.

Терези (24.09 – 23.10)

У цей час вам потрібно дослухатися до своєї інтуїції. У справах сімейних зірки радять уникати уїдливих зауважень та суворой критики на адресу коханих людей. У цей час конфлікт може вибухнути навіть від іскорки мінімальної суперечки.

Скорпіон (24.10 – 22.11)

Скорпіонам зірки радять уважніше придивитися до свого оточення і відкинути баласт у вигляді егоцентричних, токсичних людей, які «дружать» з вами заради власної вигоди. І тут не варто грати у дипломатію. Сміливіше відстоюйте себе та свої межі. Наприкінці місяця зверніть увагу на своє харчування.

Стрілець (23.11 – 21.12)

Представникам знака варто більше уваги й часу приділити своїй сім'ї. У фінансових справах зірки обіцяють Стрільцям додаткове джерело доходів. Цілком ймовірно, що ви зможете швидко покращити свій добробут.

Козоріг (22.12 – 20.01)

У вересні Козорогам варто зайняти вичікувальну позицію та шукати сприятливий момент для дій. Наберіться терпіння. Також зірки радять приборкати свою впертість. Саме ваше бажання завжди здобувати перемогу у суперечках буде головною їх причиною.

Водолій (21.01 – 18.02)

Початок вересня – вдалий час для творчості. У любовній сфері самотнім серцям не варто квапити події. Ваші рішучість і пристрасна вдача можуть відлякати потенційного партнера.

Риби (19.02 – 20.03)

Вересень обіцяє Рибам удачу у вирішенні побутових та фінансових питань. У плані здоров'я зірки радять бути уважнішими до себе. Не ігноруйте симптоми хвороби та не відмахуйтеся – розв'яжуйте проблему тут і зараз.

СПОРТ

«Бокс – це спорт джентльменів. Не можна бити по яйцях»

У ніч з 26 на 27 серпня 36-річний українець Олександр Усик (21-0, 14 KO) у польському Вроцлаві захистив свої титули чемпіона світу у суперважкій вазі за версіями WBA, WBO, IBF, IBO та The Ring, відправивши у технічний нокаут у 9-му раунді «регулярного» чемпіона WBA 25-річного британця Данієля Дюбуа

«Хлопче, це тобі за той брудний удар».

Петро ПАС

У п'ятому раунді українець, який володів перевагою протягом усіх попередніх, раптом після удару Дюбуа опинився на помості. Рефері поєдинку зареєстрував пору-

шення – удар британця нижче пояса. Після кількох хвилин для відновлення Усика суддя поновив бій...

І тут Олександр став так гамселити британця, що в 9-му раунді той уже не мав сил підніматися з колін і продовжувати бій. Технічний нокаут

на користь українця! Проте британець після поразки почав вимагати реваншу, мовляв, щоб звалити Усика з ніг, спеціально «багато тижнів поспіль працював у тренажерній залі саме над цим ударом».

– Неможливо перемогти завдяки «брудному» боксу, –

парував йому та опонентам український чемпіон. – Бокс – це спорт джентльменів. Не можна бити по яйцях...

Якби рефері почав мені відлік, я б 100% піднявся. Мені було б трохи складніше відновитися, але те, що я піднявся б, – це 100%...

Якби рефері почав мені відлік, я б 100% піднявся. Мені було б трохи складніше відновитися, але те, що я піднявся б, – це 100%... Якщо є люди, які зараз готові перемагати таким нелегальним способом, я хочу їх засмутити: так виграти неможливо, не можна перемагати «брудними» речами.

РЕКЛАМА

Подолати більшість недуг можна завдяки лікувальним травам

У попередніх номерах уже були надруковані мої статті про тибетські трави. Надзвичайно приємно, що так багато читачів зателефонували мені, і ми приємно поспілкувалися

Як і обіцяв, я з радістю підказав, якими травами можна допомогти собі при різних хворобах. Дружнє спілкування, власне, й надихнуло мене знову написати в улюблену газету. На цей раз мова про вирощування лікарських рослин, яким я займаюсь уже досить давно.

І цього року природні ліки ростуть на моїх грядках. Частину рослин з Тибету мені привіз товариш, котрий живе і працює у тибетському монастирі Сера. Трави дуже пахучі і гарні, але головне – надзвичайно помічні. У цьому я вже переконався не один раз. Деякі роки тому в моєї мамі стався інсульт з крововиливом у мозок, і прогнозами лікарів не тішили, адже були втрачені функції мови та руху. Я підібрав, керуючись розумною книгою і порадою товариша, суміш трав, значною мірою тибетських, вирощених власними руками. Три місяці регулярного вживання трав'яних зборів дали хороший результат – мама успішно віднови-

«Силу цілющих трав я випробував і на собі».

лася.

Силу цілющих трав я випробував і на собі. Важко працюючи на землі, набув дві міжхребцеві грижі з відчуттям нестерпного болю при заго-стренні хвороби. Страждав багато років. Але через онкологію, яку у мене виявили декілька літ тому, ледве не опустили руки. Тривале пере-

бування у лікарні виявилось практично безрезультатним. Дорогі таблетки теж не покращували стан. Пропозиції лікарів не давали навіть п'ятдесятвідсоткової гарантії. А я ж ще молода людина, стільки справ на мене чекає попереду, і я так люблю поратися на землі...

Після глибокого аналізу свого життя багато що змінило-

у ставленні до подій і вирішив вживати тибетські трави. Чотири місяці я наполегливо лікувався і в результаті позбувся своєї серйозної та складної хвороби. У мене минули й болю в спині. З того часу і став глибоко вивчати тибетську медицину. Постійно спілкуюся зі знахарями, котрі живуть у тибетському монастирі Сера. Пізнавши усі тонкощі, можу впевнено стверджувати: подолати більшість недуг можна завдяки лікувальним травам.

На моєму городі буйно квітнуть рослини, за допомогою яких можна позбутися **аденоми, бронхіальної астми, болів у суглобах, онкологічних хвороб, цукрового діабету, проблем ШКТ, гіпертонії, каменів у нирках і жовчному, неврозів, гінекологічних хвороб**. Уся моя сім'я забула про ходіння до поліклінік. Односельці й сусіди раніше дивувалися з мого захоплення рослинами, а тепер і самі зовсім не проти лікування тибетськими травами. Бо дійсно допомагає.

Сподіваюся, що і вам, дорогі читачі, тибетські трави, вирощені на нашій землі, зможуть бути корисними, бо це ефективно і без витрат на дорогі ліки. Телефонуйте – я з радістю відповім на ваші запитання.

т. 098 335 37 87
Руслан Духов,
с. Мишуричів р-н,
Кам'янський р-н,
Дніпропетровська обл. 51610

● **ПРОРИВ У МЕДИЦИНІ**

Мовчала майже два десятиліття: уперше в світі паралізована жінка знову змогла «розмовляти»

Після інсульту вона за 18 років не сказала жодного слова, а тепер «заговорила» завдяки штучному інтелекту

Оксана СКРИПАЛЬ

Уноваторській процедурі використовується масив із 253 електродів, які були імплантовані в мозок 48-річної Енн Джонсон, а потім підключені до групи комп'ютерів через невеликий порт, прикріплений до її голови.

Електроди, що покривають ділянку мозку, де обробляється мова, перехоплюють сигнали її мозку і відправляють їх на комп'ютери, які генерують аватар, який представляє Джонсон.

Екранний аватар, який Енн обрала сама, потім може «говорити» те, що вона думає, використовуючи копію її голосу, записану багато років тому під час 15-хвилинного тосту, який вона вивголосила на своєму весіллі.

Аватар також моргає і використовує такі вирази обличчя, як усмішки, стиснуті губи і підняті брови, що робить його більш реалістичним.

«Ми просто намагаємося відновити те, чим люди є», — сказав доктор Едвард Чанг, завідувач відділення неврологічної хірургії Каліфорнійського університету в Сан-Франциско.

Енн Джонсон — вчителька математики, яка також працювала тренеркою з волейболу та баскетболу в Саскачевані. Вона була

Електронний аватар може говорити те, що думає Енн.

Програму штучного інтелекту навчили розпізнавати фонемі — одиниці мови, з яких складаються слова.

одружена, народила двох дітей. А потім через інсульт її паралізувало. «Усвідомлювати неможливість обійняти і поцілувати моїх дітей було дуже болісно, але це була моя реальність», — сказала жінка.

Після декількох років реабі-

літації до неї поступово повернулися деякі рухи та вирази обличчя, але Джонсон, як і раніше, не могла розмовляти. Її доводилося гудувати через зонд, поки ковтальна терапія не дала їй змоги їсти дрібно нарізану або м'яку їжу. А жінка дуже хотіла спілкуватися.

Команда з UCSF разом із колегами з Каліфорнійського університету в Берклі заявила, що вперше мова або вираз обличчя були синтезовані із сигналів мозку.

Щоб навчити систему штучного інтелекту, Джонсон доводилося знову і знову мовчки «повторювати» різні фрази зі словника, що містить 1024 слова, поки комп'ютер не розпізнавав зразок активності мозку, пов'язаний із кожним звуком.

Замість цілих слів програму штучного інтелекту навчили розпізнавати фонемі — одиниці мови, з яких складаються слова. Наприклад, «Hello» містить чотири фонемі: «НН», «АН», «L» і «OW».

Розпізнаючи 39 фонем, програма штучного інтелекту може декодувати сигнали мозку Джонсон на повні слова зі швидкістю близько 80 слів на хвилину — приблизно половина швидкості звичайного діалогу для людей.

Шон Мецгер, який розробив декодер у рамках спільної біоінженерної програми Каліфорнійського університету в Берклі та UCSF, розповів, що точність, швидкість та словниковий запас програми мають вирішальне значення: «Це те, що дає користувачеві можливість згодом спілкуватися майже так само швидко, як ми, і вести набагато природніші та нормальніші розмови».

Зараз команда працює над бездротовою версією. Це означає, що користувачеві не доведеться фізично підключатися до комп'ютерів за допомогою дротів чи кабелів.

Розробник працював над інтерфейсом «мозок-комп'ютер» понад десять років і сподівається, що інновації команди найближчим часом приведуть до створення системи, яка дасть змогу створювати промову із сигналів мозку.

За матеріалами tsn.ua.

● **ОФІЦІЙНО**

«Доступні ліки»: з 31 серпня в Україні розширюють програму реімбурсації

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я від 21 серпня 2023 року № 1495, розширено перелік препаратів відповідно до урядової програми «Доступні ліки»

Зокрема, з 31 серпня до програми реімбурсації будуть також входити:

- тест-смужки для визначення рівня глюкози в крові (для пацієнтів з діабетом I типу);
- знеболювальні лікарські засоби (для паліативних пацієнтів).

Отримати ці препарати можна буде безоплатно. Їх вартість відшкодуватиме Національна служба здоров'я України.

До слова, тест-смужки для визначення рівня глюкози в крові для індивідуального глюкометра застосовують хворі зі встановленим діагнозом «Цукровий діабет першого типу». Натомість знеболювальні для паліативних хворих відпускають одразу лише за електронним рецептом.

Нагадаємо, що урядова програма «Доступні ліки» запроваджена ще у 2017 році для зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та збільшення доступності ліків. Нині до програми «Доступні ліки» входять препарати для лікування:

- серцево-судинних захворювань;
  - діабету 2 типу;
  - бронхіальної астми;
  - розладів психіки та поведінки;
  - епілепсії;
  - нецукрового діабету та цукрового інсулінозалежного діабету;
  - хронічного обструктивного захворювання легень;
  - хвороби Паркінсона;
  - імуносупресивні препарати для людей після проведеної трансплантації.
- Загалом до переліку лікарських засобів за програмою «Доступні ліки» входить 486 препаратів.

● **ВАРТО ЗНАТИ**

Перша допомога під час епілептичного нападу

Епілепсія — це хронічний розлад мозкової діяльності, який характеризується стійкою схильністю до епілептичних нападів, а також нейробіологічними, когнітивними, психологічними та соціальними наслідками цього стану. Це одне з найбільш поширених хронічних неврологічних захворювань у людини

Близько одного відсотка людей у світі — а це 50 мільйонів — мають епілепсію, за даними ВООЗ. І 70% із них можуть мати життя без епілептичних нападів, якщо вони успішно проходять відповідне

лікування.

В Україні неврологічні розлади є четвертою найпоширенішою причиною смерті. Серед причин смерті у чоловіків епілепсія займає третє місце, а у жінок — четверте.

Епілепсія — реальне захворювання, яке можна і потрібно лікувати, а не оточувати міфами, стереотипами і стигмою. Замість того, аби уникали спілкування з людиною, яка має цю хворобу, треба знати правила надання першої допомоги при епілептичних нападах.

Напад може статися несподівано і для вас, і для людини, яка має цей діагноз. Та правильно надана перша допомога спроможна не лише вберегти людину від травм, а і врятувати їй життя. Існує правило

щодо першої допомоги, яке англійською звучить як Stay, Safe, Side.

♦ Залишайтеся з людиною до прибуття лікарів або до закінчення нападу (**Stay**), зафіксуйте час початку і кінця судом. Якщо це перший раз, коли людина має епілептичний напад, викличте швидку.

♦ Покладіть людину у безпечне та комфортне місце (**Safe**), потурбуйтеся про те, щоб під час нападу вона не травмувала себе. Підкладіть щось м'яке під голову. Повер-

ніть людину у стабільне бокове положення (**Side**).

♦ Не потрібно класти будь-що у рот людині, адже вона фізично не може проковтнути собі язик. Проте під час судом щелепа дуже міцно стиснута, і якщо ви будете намагатися щось проштовхнути людині у рот, ймовірно, ви завдасте шкоди.

Під час та після епілептичного нападу людина потребує допомоги — часто не так професійно медичної, як соціальної. Важливо побути поруч та підтримати психологічно. А не уникати людини, яка має епілепсію, через те, що існує стереотип про заразність захворювання тощо.

Епілепсія ж не заразна. Вона не є інфекційним захворюванням, яке передається повітряно-крапельним шляхом. Причиною нападу є надлишок електричних імпульсів у мозку. Напад може виглядати і як незначний провал у пам'яті, і як судом у всьому тілі.

Існують ситуації, які виступа-

ють тригерами для епілептичного нападу. Звісно, напад може статися навіть під час прогулянки або спокійної розмови. Але, наприклад, заняття спортом, різкі та гучні звуки або яскраве та миготливе світло здатні більш вірогідно спровокувати напад.

Якщо ви помічаєте за собою симптоми або вже мали перший епілептичний напад, обов'язково проконсультуйтеся у лікаря. Відвідайте лікаря-невролога, аби провести необхідні аналізи, встановити тип епілепсії, обрати протокол лікування та контролювати свою взаємодію з чинниками епілептичних нападів.

Якщо ви маєте епілепсію, поділіться про це зі своїми друзями та близькими. Це дасть їм змогу підготуватися: дізнатися більше про те, що таке епілепсія, які у неї симптоми та як допомогти у разі нападу.

За матеріалами ЦГЗ МОЗ України.

● СІМ «Я»

«Вірю в тебе»

– Мам, а як у школі друзі заводяться?
– Буває так, що на все життя. У мене, наприклад, так сталося

Оксана КОВАЛЕНКО, мама

Умого майбутнього першокласника сотні «чому» та «як» про школу. Для нього то – незвіданий край. Я ж, слухаючи його запитання й міркування, намагаюся відповідати так, щоб не додавати тривоги й націлювати на цікаву пригоду. У свої шість із хвостиком малий справді став швидко дорослішати: береться за справи, до яких раніше без мами не підходив; прийняв рішення, що мусить хай там що навчитися плавати; попросив зробити йому особистого ключа від квартири... У цьому віці, за законами вікової психології, так і має бути. Дитина ще більше відділяється від мами чи іншого дорослого, з ким мала найтісніший зв'язок. І важливо їй у цьому сприяти, адже більша самостійність доньки чи сина – це і більш спокійне життя батьків. Головне – пильнувати за нюансами. Тож я подумки б'ю себе по руках, коли бачу недбало кинуту синю кофтину або взуття посеред коридору. Прибрати їх мені – одна секунда, але це ж не просте прибирання, а виховний момент. Тому спокійнісінько гукаю малоого і вказую на сандалики. Знаю, що так муситиму робити і завтра, і післязавтра. Звичка формується довго, особливо корисна. Думаю, що як почнуться шкільні підручники-зошити, треба обговорити нове правило про те, яке місце ми визначимо тому всьому в кімнаті і хто за це відповідатиме (давню помітила: якщо обрамити нову вимогу у правило, ще поки не встигли «занедбатися», то результат з'являється набагато швидше).

Загалом же про школу із сином говоримо як про входження у майже дорослий світ, про те, що це важливо і приємно, хоч і не завжди просто. Слід подумати, щоб не передавати дитині «темного» настрою, не «ойкати» щодо тривожних сирен і не шкодувати: мовляв, як то ото вчитися під час війни. Вона має знати, що поруч – сильні дорослі, які є її опорою: вдома – батьки, дідусь із бабусею, в школі – добра й мудра вчителька, а ще що відстоюють державу (і їхню можливість добре навчатися) – Збройні сили України. Коли діти знають, що захищені, що мають надійний тил, вони зростають і розвиваються так, як має бути.

Маєте свої відкриття, як жити з дітьми дружно й цікаво, діліться. Наші адреси: okovalenko74@gmail.com або ж tsikava.gazeta@gmail.com, а пошта: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

Кропивницький за свою історію змінив 6 назв. Зараз це єдиний в Україні обласний центр, який названий на честь театрального діяча – творця українсько-го театру Марка Лукича Кропивницького (1840–1910). Хоча область й досі – не Кропивницька, а Кіровоградська.

На гербі Кропивницького написано: «З миром і добром».

● У ВСІХ НА ВУСТАХ

Італійський співак і поет-пісняр Тото Кутуньо, знаменитий далеко за межами своєї країни, особливо хітом L'italiano, відішов у кращій світ у віці 80 літ

Лія ЛІС

Пісні Кутуньо були надзвичайно популярними ще в часи СРСР. У 1990 році він навіть переміг на конкурсі «Євробачення» у Загребі з власною піснею «Insieme: 1990» («Разом: 1990»). Кутуньо також дав путівку у пісенне життя іншому відомому італійському артисту – Адріано Челентано, написавши для нього першу композицію – Soli.

У 2013-му Тото Кутуньо у Києві отримав премію «Людина року» «За відродження культурних контактів і духовне зближення народів». Загалом він був частим гостем у Києві і давав у нашій країні концерти майже десять разів. Востаннє він виступав у столиці України у 2017-му.

Був «Людиною року» в Україні і вітав путіна...

«Дозвольте мені співати з гітарою в руці, дозвольте мені співати – я італієць...» (фрагмент українською всієї світової відомої пісні L'italiano).

У 2015 році він привітав Володимира путіна з днем народження, через що в Києві його потім приймали вже не так охоче. А вже в 2019-му в Україні група депутатів листом просила спецслужби заборонити співаку в'їзд до країни через його проросійські позиції, на що Тото Кутуньо

відповів, що він поза політикою.

Відома українська лікарка-дієтологиня Оксана Скиталінська на своїй сторінці у Facebook зізналась, що Кутуньо був її кумиром, але висловила жаль з приводу того, що в останні роки «гроші для нього не пахли». Проте пані Скиталінська

поділилась спогадом, як колись змогла заспівати з відомим італійцем на одній сцені:

«Одним із моїх улюблених співаків був Тото Кутуньо. Я знала майже всі його пісні, і коли він приїхав у Київ у 2009 році, я купила квитки в 3-й ряд на концерт у палаці «Україна» і не могла дочекатися початку. Тоді ж зі сцени він сказав, що йому діагностували онкологічне захворювання і він дає концерти після сеансів хіміотерапії.

Мої відчуття суму перекрила хвиля адреналіну, бо співак попросив вийти на сцену блондинку, яка б могла виконати партію Анелізи Мінетті. Охочих було декілька, але Тото вибрав мене.

З того часу минуло 14 років. Я перестала бути блондинкою, але все життя пам'ятатиму, як заспівала на сцені зі своїм кумиром.

P.S. Допишу через декілька годин після посту, бо не стежила за життям співака. Виявляється, Тото перед смертю заробляв, де міг, гроші для нього не пахли. Жаль», – додала Оксана Скиталінська.

● НАЧИСТОТУ

Немає єдиного «рецепта», як вижити у цьому пеклі навколо.

«Немає енергії – зовсім».

«Чому я мовчу? Бо я – звичайна людина...»

Відома українська телеведуча Лілія Ребрик (на фото) оприлюднила емоційний допис, у якому розповіла, як на неї впливає війна і чому зникла із соцмереж

Лія ЛІС

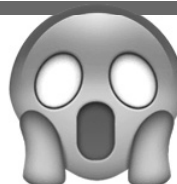
«Чому я мовчу? Бо я – звичайна людина, яка дуже важко переживає все, що навколо. Немає енергії – зовсім. Тривоги, криваві новини збивають з ніг. Гинуть люди. Нас б'ють іскандрами, дронами, ракетами, снарядами, закидають вибухівкою. Життя настільки крихке... За хвилину ДО хтось ще сміється. За хвилину ПІСЛЯ більше ніколи не почути його сміху... Немає єдиного «рецепта», як вижити у цьому пеклі навколо. Лише

– триматися. Донатити. Не вбивати в собі надію. Чекати Перемогу... і інколи робити собі паузи. Щоб зібратися, вдихнути і намагатися хоч якось жити далі», – написала Ребрик.

У коментарях телеведучу підтримали українці, які зізналися, що відчувають ті ж емоції. «Навіть дуже сильна людина має право помовчати... Дуже Вас розумію... Тримайтеся! Все буде Україна!», «Точніше не скажеш, це настрої тисяч людей, важко, якась безвихідь, але віримо, що правда перемаже», «Так, життя крихке. Усім важко, кожному по-своєму. У кожного своя війна. Гинуть люди, і цей біль неймовірний», «Кожне слово відгукується в самому серці. Ті ж почуття... Тримаймося разом. Щаслива жити в одному просторі з однодумцями і патріотами. Разом усе подолаємо», – пишуть у коментарях.

● ШОК!

Поки мама пила, дитина втопилась

Протверезівши, жінка заявила в поліцію про зникнення дитини

Ліна ВОГОНЬ

За даними поліції, 37-річна львів'янка у компанії кількох чоловіків відпочивала на березі водойми у селі Підбірці поблизу Львова. Із собою взяла й дворічну доньку. «У компанії розпивали спиртне, і матір, перебуваючи у нетверезому стані, залишила дитину без нагляду. Тим часом дівчинка впала

з берега у воду та втопилась», – йдеться у повідомленні.

За кілька годин, протверезівши, жінка помітила, що доньки поруч немає. Тоді повідомила у поліцію про її зникнення. Правоохоронці виявили тіло дівчинки у воді недалеко від місця, де сиділа компанія.

Слідчі повідомили львів'янці про підозру у злісному невиконанні обов'язків по догляду за дитиною (ст. 166 КК України). Жінці загрожує від двох до п'яти років обмеження або позбавлення волі.

● ТРАГЕДІЯ

У місті Любомль на Волині стався нещасний випадок: загинуло двоє чоловіків. Виявляється, водій КамАЗа під час вивантажування доторкнувся кузовом авто до повітряної лінії 10 кВ. Коли чоловік виходив із машини, його ударило струмом. Водія намагався врятувати інший робітник, але він також потрапив під напругу. «Швидка», яку викликали на місце, констатувала смерть обох потерпілих.

● ПРЯМА МОВА

Джон КЕННЕДІ (1917–1963), американський політик, військовий ірландського походження, 35-й президент Сполучених Штатів Америки від Демократичної партії, загинув унаслідок замаху на життя 22.11.1963:

Слово «криза», написане китайською мовою, складається з двох ієрогліфів: один означає «небезпека», інший – «можливість».

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

Експерти, політики, урядовці ледве не в один голос попереджають, що наступна зима буде не легкою, а може, і складнішою за минулу. Але ми, жінки, мусимо нагодувати своїх рідних за будь-яких обставин. Консервація – одна з можливостей завжди мати про запас «сухпайок». Пропонуємо кілька варіантів ситних заготовок

САЛАТ «ПАЛОЧКА-ВИРУЧАЛОЧКА»

Він стане у пригоді, якщо нема часу стояти біля плити, а також у випадках відсутності світла чи газу

Інгредієнти: 1 кг варених грибів (підійдуть лисички, опеньки, навіть печериці, якщо немає лісових), 1,5 скл. рису (приблизно 300 г), 1 кг помідорів, 1 кг болгарського перцю (бажано червоного), 700 г моркви, 500 г цибулі, 2 ст. л. солі, 6 ст. л. цукру, 75–100 мл оцту (9%), 150–200 мл олії, спеції до смаку.

Приготування. Відварити гриби упродовж 20 хвилин після закипання, відцідити та обсмажити. Цибулю нарізати чвертькільцями, обсмажити до напівготовності. Моркву натерти на тертці з великими отворами, підсмажити 5 хвилин. Перець пократити кубиками, з томатів зняти шкірку й теж нарізати кубиками. У каструлю з товстим дном (у якій готуватимете салат) налити олії, всипати перець і томати, готувати 5 хвилин, тоді додати обсмажені овочі та гриби. Тушкувати на невеликому вогні пів години, періодично помішуючи. Рис добре промити і трішки відварити у великій кількості води, відцідити на друшляк, промити і додати до овочів. Якщо мало рідини, можна додати ще трішки перетертих томатів. Всипати сіль, цукор, половину оцту та спеції на свій смак (підійдуть перець чорний мелений, паприка, хмелі-сунелі, перець чилі, часник). Перемішати й прокип'ятити ще 15

Запас біди не чинить

Фото із сайту youtube.com.

Із таким «арсеналом» зима не страшна.

хвилин, тоді варто спробувати, за потреби досолити, додати спецій, влити решту оцту. Цукру також може знадобитися більше, якщо помідори кислі. Після того, як довели до смаку, варимо ще 5–7 хвилин і розкладаємо у стерильні банки, закручуємо простерилізованими кришками і вкатуємо. Догори дном можна не перевертати.

САЛАТ ІЗ РИСОМ

Завдяки вдалому поєднанню складників страва виходить смачною і ситною

Інгредієнти: 1 кг моркви, 1 кг цибулі, 1 кг помідорів, 1 кг перцю, 1 скл. цукру, 2 ст. л. солі (без верху), 1 скл. олії, 150 мл оцту, 200 г рису.

Приготування. Рис відварити заздалегідь. Моркву потерти на грубій тертці, цибулю порізати півкільцями, томати пократити скибочками, перець – соломкою. У каструлю з товстим дном влити олію, додати сіль і цукор, всипати моркву й цибулю і тушкувати 10–15 хвилин. Потом вкинути помідори та перець, готувати ще 10–15 хвилин. Наприкінці додати рис і оцет, вимішати й тушкувати разом ще 20 хвилин. Тоді розкласти киплячий салат у попередньо простерилізовані гарячі слоїки, закатати стерильними кришками. Вихід із порції – 7–8 півлітрових банок.

ЗАГОТОВКА «СИТНА»

Приготуйте такий овочевий салат на зиму, він неодмінно припаде до смаку тим, хто любить страву з квасолею

Інгредієнти: 2 кг моркви, 2 кг квасолі, 2 кг солодкого перцю, 2 кг цибулі, 6,5 кг помідорів, 4 ст. л. солі, 300 г цукру, 4 ст. л. оцту, 1 гострий перець, 2 головки часнику, 400 мл олії.

Приготування. Квасолі замочити на ніч, зранку зварити до готовності. Свіжу моркву натерти, порізати перець і цибулю, з помідорів відтиснути сік. Інгредієнти змішати у великій каструлі або мисці, додати оцет, сіль та цукор, варити приблизно годину. Тоді додати решту інгредієнтів: подрібнені гострий перець та часник, влити олію. Добре вимішати і готувати ще приблизно 15–20 хвилин. Розкласти у чисті гарячі банки, закатати кришками.

САЛАКА В ТОМАТІ

Куди там тій магазинній кільці в томаті!

Інгредієнти: 3 кг помідорів, 1 кг цибулі, 1 кг моркви, 3 кг свіжомороженої салаки, 1 скл. олії, 300 г цукру, 100 г солі, 0,5 л томатної пасты, кілька лаврових листків, 1 ч. л. перцю горошком.

Приготування. Підготовлені помідори, цибулю та моркву пропустити через м'ясорубку з

дрібною решіткою, викласти у велику каструлю або миску і поставити на вогонь. Варити півтори години, періодично помішуючи. За цей час помити, почистити й порізати на невеличкі шматки рибу. Всипати салаку до овочів, додати олію, цукор, сіль, томатну пасту, лаврове листя і перець горошком. Варити 3,5 години, час від часу помішуючи, щоб не пригоріло. Потому гарячим розкласти у простерилізовані слоїки, закатати й укутати банки для повільного охолодження. Вихід – приблизно 10–11 півлітрових слоїків.

ГРЕЧАНА КАША ЗІ СВИНИНОЮ

Маючи кілька банок такої заготовки, можна не хвилюватися у випадку непередбачуваних ситуацій

Інгредієнти: 1,5 кг м'яса, 600 г гречаної крупи, 100 мл олії, 2 цибулини, 1 морква, 2 ч. л. оцту (9%), 2–2,5 ст. л. солі, перець, спеції – до смаку.

Приготування. Свинину нарізати на середні шматки. Крупу промити кілька разів водою. Почистити цибулю та моркву. Цибулю пократити кубиками, моркву натерти на великій тертці. Просмажити в олії овочі до м'якості протягом 8–10 хвилин. До м'яса додайте крупу, овочі та спеції, а також оцет. Ретельно все перемішайте, розкладіть у попередньо простерилізовані банки, наповнюючи їх на 2–3 пальці вище від середини слоїка. Залейте водою кімнатної температури, не доходячи до верху на 2–3 см. Накрийте кришками і поставте в широку каструлю, застелену рушником і заповнену теплою водою так, щоб вона доходила до плічок банок. Доведіть до кипіння, потім зменшіть вогонь, накрийте каструлю кришкою і готуйте 5 годин. Потому закатайте слоїки, укутайте і залиште охолоджуватися. Таку тушкованку звичай зберігають протягом кількох місяців при температурі 10–12 градусів вище нуля.

Усміхніться!

Примірка на одеському базарчику.
– Ой Цилю, шось на вас ці бруки таки погано сіли...
– Розо, то не бруки погано сіли, то таки смажена картопелька гарно лягла...
:))):))
– Жінко, чоґо це в тебе всі котлети різної величини?
– А хіба не ти не давніше, як учора, вимагав різноманітності в їжі?!

:))):))

– Хочеш морозиво в стаканчику?
– Я не люблю морозиво в стаканчику.
– Чому?
– Бо в стаканчику я люблю віскі...
:))):))

:))):))

Аеропорт. Метушня. Літак піднявся в повітря — і раптом з'ясовується, що на 100 пасажирів взяли лише

40 обідів. Стюардеса оголошує:

– Кожен, хто люб'язно відмовиться від обіду на користь інших пасажирів, буде безкоштовно отримувати випивку протягом усього польоту.

Через годину бортпроводниця звертається знову:
– Якщо хтось із пасажирів передумав — ми раді повідомити: у нас ще залишило-

ся 38 порцій обіду...
:))):))

Корисна порада: якщо сосиски відварити з кубиком яловичого бульйону, то вони будуть пахнути м'ясом.
:))):))

Якщо варити пельмені 20 хвилин, то це все ще пельмені, якщо 40 хвилин, то це макарони по-флотськи, а якщо 60 хвилин і посипати сиром, то вже лазанья.

● ПО СЕКРЕТУ

Лайфхаки для ідеальних сирниківів

Процес приготування їх дуже простий, проте смачними і апетитними сирники виходять далеко не у всіх. Часто вони прилипають до сковорідки, розвалюються під час смаження, а буває, виходять «гумовими». Запобігти таким невдачам допоможе 8 простих правил

1. Сир для сирників візьміть середньої жирності – 1–9%. Тісто може потекти, якщо сир буде жирним. І навіки, якщо сир буде знежиреним, то сирники можуть вийти «гумовими».

2. Сир має бути якісним (сирні продукти з домішками та пальмовою олією не підійдуть – все попливе та прилипне). Перевірити, чи сир якісний і чи вийдуть з нього сирники досить просто: на розігріту сковороду покладіть невелику кількість сиру та подивіться – якщо не втратив форму і просто обсмажився, то він годиться. Якщо ж розплавився, розтікає по сковороді або й почорнів – сирників із нього не буде.

3. Сир не повинен бути вологим і зернистим – доведеться додавати більше борошна або манної крупи, і сирники стануть жорсткими.

4. Не додавайте в тісто багато яєць, інакше сирники «попливуть» на сковороді. На 400 г досить одного яйця. Деякі господині додають лише жовтки – так тісто не розтікається і виходить більш густим.

5. Щоб страва не прилипла до сковороди, тісто має бути густим, а перед смаженням слід ретельно запанірувати кожен сирник у борошні.

6. Не переборщіть із цукром! Він зробить тісто рідким, і сирники втраять форму. На 400 г сиру цілком достатньо 1 ст. л. цукру. Якщо любите солодше, завжди можна посипати готову страву цукровою пудрою, полити варенням, джемом, медом, згущеним молоком.

7. Щоб сирники не опали, бажано частину борошна замінити манкою. Вона, на відміну від борошна, не обтяжує тісто і вбирає вологу. З нею сирники виходять ніжними. Однак манці потрібно більше часу для розбухання, тому перед смаженням дайте тісту постояти 15 хвилин. Ідеальна пропорція на 400 г сиру – 1 ст. л. борошна і 2 ст. л. манки.

8. Щоб сирники зберегли форму і рівномірно просмажилися, викладіть їх на добре розігріту пательню з олією. Потім зменшіть вогонь і накрийте сковорідку кришкою.

Страву також можна запікати і в духовці: запаніровані сирники викладіть у форму чи на деко і поставте на 30–40 хвилин у розігріту до 150–180 градусів духовку.

● **НІЧОГО СОБІ!**

111-річна прабабуся досі займається у тренажерному залі

Такого поважного віку Катеріна ван дер Лінден з Аделаїди, що в далекій Австралії, досягла 26 серпня. Вона – офіційно найстаріша людина цієї держави

Фото – Southern Cross Care.

«Не сидіть на місці», – наголошує Катеріна ван дер Лінден.

Лія ЛІС

Напередодні святкування свого 111-річчя жінка поділилася секретами довголіття: вона веде активний спосіб життя, займається у тренажерному залі та полюбає тривалі прогулянки – на превеликий подив персоналу будинку для літніх людей. Навіть може дозволити собі 10 хвилин їзди на велосипеді!

«Катеріна надихає всіх нас, вона досі регулярно гуляє. У нас є декілька нових мешканців, які почали робити те саме, – розповіла її доглядальниця Кетрін. – Вона любить тренажерний зал, ходить до нього двічі-тричі на тиждень. Я думаю, це дивовижно, що їй 111 років, а вона все ще така рухлива, а також цікавиться усім, що відбувається навколо неї».

Катеріна ван дер Лінден народилася 1912 року в Нідерландах. Вона емігрувала до Австралії зі своїм чоловіком у 1955-му

і протягом усього свого життя працювала на різних посадах. Зокрема, була збиральницею винограду, помічницею медсестри, друкаркою, а також канцелярською помічницею.

Жінка має четверо дітей, 10 онуків та 15 правнуків. Її старша дочка Марієлла Гокінг каже, що «у мамі була тітка, яка теж дожила до 110 років», хоч інші родичі помирали в 60–70 років. На думку доньки, її матері теж дістався «ген довголіття».

Сама довгожителька вважає, що секрет не лише в генах та постійному русі, а й у тому, щоб

вміти «бути задоволеним собою і тим, що дає вам життя». «Словом, продовжуйте рухатися і цікавитися всім, не сидіть на місці», – каже прабабуся.

Довгожителька вважає, що секрет не лише в генах та постійному русі, а й у тому, щоб вміти «бути задоволеним собою і тим, що дає вам життя».

● **ГІРКО!**

Фото Костянтина ЛІБЕРОВА.

Клята росія відібрала у хлопця можливість взагалі коли-небудь побачити кохану.

Сапер, який втратив зір, одружився

У Києві відгуляли весілля захисника України Владислава Єщенка (на позивний Самурай) із коханою Валерією

Ліна **ВОГОНЬ**

В оїн втратив обидва ока під час ліквідації боєприпасів. Тоді вибухнули 84 протипіхотні міни. Після поранення він провів 4 місяці у лікарні. Однак не опустив рук і допомагає побратимам зі схожими травмами та мріє про те, аби в Україні з'явилася експериментальна технологія, яка допоможе незрячим бійцям знову бачити.

«Сьогодні хлопець активно ділиться досвідом із військово-службовцями, які також повністю чи частково втратили зір

на війні, допомагає їм шукати інформацію та загалом показує на власному досвіді, що життя не закінчується на цій точці. Валерія, кохана дівчина Влада, підтримує його з перших хвилин. А вчора урочисто погодилося стати його дружиною», – розповів фотограф церемонії Костянтин Ліберов і додав, що історія Владислава та Валерії – «про незламність, а ще про велике горе, яке принесла росія з собою».

● **УВАГА, КОНКУРС!**

Найдієвіший заспокійливий засіб нації усієї... Та це ж телебредхун Арестович Олексій!

Фотоколлаж із сайту informator.ua.

Ох, і любимо ми, щоб нам вішали локишину на вуха. Щоправда, це не стосується учасників нашого конкурсу, адже переважна більшість із вас майже одразу розкусила цього діяча, який, поки сердешні українці після його заспокійливих промов на телеекрані типу «Не бійся, я поруч!» витирали сльози, намагався якомога швидше запатентувати на своє прізвище всілякі товари (від кружок до пива і подушок), юридичні і астрологічні фірми, конкурси краси, детективні агенства, навіть «акушерські послуги»...

Грицько **ГАРБУЗ**

І будуть тепер самопроголошеному «полковнику» капати грошики за кордон, де він вигриватиме своє пузо на якомусь

пляжі Ізраїлю. А бідні українці і далі рахуватимуть кожную свою копійку до пенсії чи зарплати...

Але годі нам говорити про цього спікера влади, бо ще за свого друга (хай із префіксом «екс») пан Зеленський нам припише кримінал. Краще нагадаймо запитання, в яке ми й заховаємо цього, як ви переконались, – пройдисвіта.

«ГРНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» – 28 (2023)

«Ізраїль», «кайданки», «валеріана», «ніхто не чекає», «антибджоляр, хоч і медом маже», «співачка», «Грузія», «брат», «нахаба»...

Чію світлину ми сьогодні заховаємо у гранатобузі?

Хто з учасників нашої вікторини вказав правильну відповідь – «Олексій Арестович», а

також яке **становище лідерів у вікторині «Гранатобуз із секретом» після 28 турів** – читайте на сайті volyn.com.ua і фейсбук-сторінці Грицька Гарбуза (за цим QR-кодом ви можете зайти на неї з будь-якої частини світу), а нам час оголошувати нове завдання. Тож поїхали!

«ГРНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» – 30 (2023)

«Млин», «одна із семи», «одяг», «не ера, хоч і близько», «Таня + Вася», «:), «вишнева гумореска», «настільна гра», «21», «кажи», «вітрянний», «≈3», «є в рибі»...

Оцеї асоціативний ряд і до-

поможе вам вийти на **всесвітньо відому людину, світлину якої ми сьогодні і заховаємо.**

Чиє фото знаходиться у гранатобузі?

Відповідь треба надіслати до 7 вересня (включно) тільки у вигляді повідомлення на телеграм-номер Грицька Гарбуза: **093 381 32 45**, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще й своє ім'я, прізвище і регіон, який представляєте (наприклад: «Байрактар» (Валерій Залужний, Житомирщина)).

А історії, як знаходили відповідь (що вразило, які були труднощі, хто допоміг розгадати), надсилайте на електронну адресу gryczgarbuz@gmail.com.

Приємних вам пошуків без повітряних тривог!

У квітні 2023 року студенти Київського національного економічного університету попросили скасувати заплановану лекцію Олексія Арестовича, вказавши на «одіозних спікерів, які несуть загрозу консолідації українського суспільства». Після чого Арестович назвав студентів «чм*шниками».